

RS-002-001503

Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) Examination

March - 2019

Management Account - I

(Core - 10) (Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001503

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) કુલ ચાર પ્રશ્નો છે.

(2) જરૂરી ગણતરીઓ જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

1 એક કમ્પ્યુટર કંપની લિ.ના તા. 31-3-2017 અને તા. 31-3-2018ના રોજના 20

પાકા સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	2017	2018	મિલકતો	2017	2018
	રૂ.	રૂ.		રૂ.	રૂ.
શેરમૂડી	12,00,000	20,00,000	કાયમી મિલકતો	18,00,000	24,00,000
મૂડી અનામત	—	1,00,000	રોકાણો	4,00,000	3,00,000
સામાન્ય અનામત	8,00,000	5,00,000	ચાલુ મિલકતો	7,00,000	8,40,000
ન.નુ. ખાતું	2,40,000	3,60,000	પ્રાથમિક ખર્ચ	1,00,000	60,000
12% ના ડિબેન્ચર્સ	4,00,000	2,00,000			
લેણદારો	1,00,000	1,00,000			
દેવીહૂંડી	40,000	80,000			
કર જોગવાઈ	2,20,000	2,60,000			
	30,00,000	36,00,000		30,00,000	36,00,000

RS-002-001503]

1

[Contd...

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષ દરમ્યાન આવકવેરાનાં રૂ. 2,40,000 અને ડિવિડન્ડના રૂ. 3,00,000 ચૂકવેલ હતા.
- (2) વર્ષની શરૂઆતમાં કંપનીએ અડધી કાયમી મિલકતો વેચી દીધી હતી અને તેનો નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ હતો.
- (3) કાયમી મિલકતો પર રૂ. 2,00,000 ઘસારો માંડી વાળવામાં આવેલ હતો.
- (4) વર્ષ દરમ્યાન કંપનીએ રૂ. 2,00,000 ના રોકાણો રૂ. 1,00,000માં વેચી નાખેલ.
- (5) તા. 1-7-2017 ના રોજ સામાન્ય અનામતમાંથી બે ઇક્વિટી શેરદીઠ એક શેર બોનસ તરીકે આપેલ હતા.

ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો. જરૂરી ગણતરી સાથે દર્શાવો.

અથવા

1 ગેલેક્સી લિ.ના 31 માર્ચ 2017 અને 31 માર્ચ 2018 ના રોજના 20

પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	2017	2018	મિલકતો	2017	2018
	રૂ.	રૂ.		રૂ.	રૂ.
ઇક્વિટી શેરમૂડી રૂ. 10નો			જમીન-મકાન	4,32,000	3,60,000
એક	6,30,000	7,83,000	યંત્રો	2,70,000	3,06,000
ન.નુ. ફાળવણી ખાતું	2,70,000	3,51,000	પેટન્ટ	18,000	16,200
ઘસારા ભંડોળ	90,000	50,400	દેવાદારો	1,80,000	3,33,000
10% ના ડિબેન્ચર્સ	3,96,000	3,96,000	સ્ટોક	2,70,000	3,09,600
લેણદારો	4,00,000	4,25,000	રોકડ/બેંક	7,20,000	7,99,200
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	1,00,000	1,00,000	ડિબેન્ચર વટાવ	36,000	32,400
દેવીહૂંડીઓ	30,000	40,500			
અગાઉથી મળેલ આવકો	10,000	10,500			
	19,26,000	21,56,400		19,26,000	21,56,400

વધારાની માહિતી :

- (1) ચાલુ વર્ષનો નફો રૂ. 1,80,000.
- (2) નફામાંથી ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ રૂ. 36,000.
- (3) નફામાંથી રૂ. 63,000 બોનસ શેર અંગે આપેલ.
- (4) ઘસારા ભંડોળ ખાતે રૂ. 14,400 લઈ ગયેલ.
- (5) રૂ. 90,000 નવી શેરમૂડી બહાર પાડેલ.
- (6) પેટન્ટની રકમ રૂ. 1,800 માંડી વાળેલ.
- (7) મકાન (પડતર કિંમત રૂ. 72,000 ; ચોપડે કિંમત રૂ. 18,000) રોકડે થી વેચેલ રૂ. 25,200.

જરૂરી ગણતરી સાથે ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

2 એસ.એસ. લિમિટેડ નીચેની વિગતો રજૂ કરે છે :

20

વિગત (તા. 31-3-2018 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે)	રૂ.
શરૂનો સ્ટોક	25,000
આખર સ્ટોક	15,000
ખરીદી	1,05,000
વેચાણ	1,80,000
કાયમી મિલકત વેચાણ નફો (ન.નુ.ખાતે જમા)	5,000
વહીવટી ખર્ચા	23,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	10,000
નાણાકીય ખર્ચા	2,000

તા. 31-3-2018 ના રોજનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
ઈ.શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦)	50,000	જમીન-મકાન	50,000
સામાન્ય અનામત	40,000	પ્લાન્ટ-યંત્રો	20,000
ન.નુ. ખાતું	15,000	સ્ટોક	15,000
લેણદારો	12,000	દેવાદારો	20,000
દેવીહૂંડી	8,000	લેણીહૂંડી	5,000
		બેંક	15,000
	1,25,000		1,25,000

આ માહિતી પરથી નીચેના ગુણોત્તરો શોધો :

- (1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (3) સંચાલન ગુણોત્તર
- (4) ચાલુ ગુણોત્તર
- (5) પ્રવાહી ગુણોત્તર
- (6) સ્ટોક ઉથલાનો ગુણોત્તર
- (7) દેવાદાર ઉથલાનો ગુણોત્તર
- (8) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો ગુણોત્તર (ચો.નફા મુજબ)

અથવા

2 નેશનલ લિમિટેડનું તા. 31-3-2018ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 20

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
ઈ.શેરમૂડી	5,00,000	કાયમી મિલકતો	8,75,000
10% પ્રેફ. શેરમૂડી	2,50,000	ચાલુ મિલકતો	3,75,000
10% ડિબેન્ચર્સ	75,000	અવાસ્તવિક મિલકતો	25,000
10% લાંબા ગાળાની લોન	50,000		
રાખી મૂકેલી કમાણી	1,25,000		
ચાલુ દેવાં-જોગવાઈ	2,75,000		
	12,75,000		12,75,000

અન્ય વધારાની માહિતી :

- (1) શરૂનો સ્ટોક રૂ. 92,500 અને આખર સ્ટોક રૂ. 75,000.
- (2) 60% કર જોગવાઈ પછીનો ચો.નફો રૂ. 1,25,000.
- (3) ઉધાર વેચાણ રોકડ વેચાણથી દોઢ ગણું છે.
- (4) સ્ટોક ટર્નઓવર ગુણોત્તર 10 છે.
- (5) દેવાદારો અને લેણીહૂંડી ચાલુ મિલકતોના 1/3 ભાગની છે.
- (6) કાચા નફાનો ગુણોત્તર 33% છે.

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી નીચેના ગુણોત્તરો ગણો :-

- (1) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) સંચાલન ગુણોત્તર
- (3) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસો)
- (4) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (5) શેર હોલ્ડર્સના ભંડોળ પર વળતરનો દર
- (6) ઈક્વિટી મૂડી પર વળતરનો દર
- (7) માલિકી ગુણોત્તર
- (8) ગિયરીંગ ગુણોત્તર (લાંબાગાળાના દેવાં આધારિત)

3 સનમ કંપનીની વેચાણ અને નફાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

15

વર્ષ = 2016-17 : વેચાણ રૂ. 6,40,000; ખરીદી રૂ. 64,000

વર્ષ = 2017-18 : વેચાણ રૂ. 7,00,000; ખરીદી રૂ. 82,000

આ માહિતી પરથી શોધો :

- (1) નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર
- (2) સ્થિર ખર્ચ
- (3) સમતૂટ બિંદુ (રૂ.માં)
- (4) રૂ. 72,000 નો નફો કમાવવા કેટલા રૂપિયાનું વેચાણ કરવું જોઈએ ?
- (5) રૂ. 5,50,000 ના વેચાણે ફાળાની રકમ.

અથવા

3 CNC પ્રોડક્ટ કંપની હાલમાં 80% ઉત્પાદન શક્તિએ કાર્યરત છે. કંપનીની 15

વાર્ષિક 100% ઉત્પાદન ક્ષમતા 50,000 CNC એકમો છે. સ્થાનિક બજારમાં આ પ્રોડક્ટ રૂ. 220 ની એકમદીઠ કિંમતે વેચાય છે. જેનું ઉત્પાદન પડતર માળખું નીચે મુજબ છે :

સીધો કાચો માલ સામાન : Rs. 90.00

સીધી મજૂરી : Rs. 32.00

શિરોપરી ખર્ચા :

સ્થિર : રૂ. 42

ચલિત : રૂ. 18 રૂ. 60.00

કુલ પડતર રૂ. 182.00

આ કંપનીને એક નિકાસકર્તાએ આ પ્રોડક્ટ દીઠ રૂ. 175 ની કિંમતે 8,000 CNC પ્રોડક્ટ્સની ખરીદીની દરખાસ્ત મૂકી છે. તમારે કંપની સંચાલકોને સલાહ આપવાની છે કે નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ યોગ્ય છે ?

(1) શું આ દરખાસ્ત કંપનીએ સ્વીકારવી જોઈએ ?

(2) જો નિકાસકર્તા દ્વારા 16,000 CNC પ્રોડક્ટ્સ ખરીદીની દરખાસ્ત મૂકે તો તમે શું સૂચવશો ?

4 'એક્સ' કંપનીની નીચેની માહિતી રજૂ થયેલ છે : 15

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ (ચલિત) પડતર રૂ. 25

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 40

કંપનીએ મેળવેલ નફો રૂ. 5,00,000

વસૂલ કરેલ સ્થિર ખર્ચા રૂ. 2,50,000

બજાર વિશ્લેષણ આધારિત નીચેની ભલામણો કંપનીને પ્રાપ્ત થયેલ છે :

વિકલ્પ	વેચાણ કિંમતમાં ફેરફાર	વેચાણ જથ્થામાં ફેરફાર
x	2.5% ઘટાડો	4% વધારો
y	2.5% વધારો	2% ઘટાડો
z	5% ઘટાડો	8% વધારો

નફાકારકતાને આધારે વિકલ્પોનું મૂલ્યાંકન કરી યોગ્ય વિકલ્પ સૂચવો.

અથવા

- 4 (a) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ, કાર્યક્ષેત્ર પર નોંધ લખો. 7
- (b) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિની વચ્ચે તફાવત ચર્ચો. 8

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) There are total four questions.
(2) Show required calculation as the part of answer.

1 Balance Sheets of a computer Company Ltd. as on 20
31-3-2017 and 31-3-2018 are as under :

Liabilities	2017	2018	Assets	2017	2018
	Rs.	Rs.		Rs.	Rs.
Share Capital	12,00,000	20,00,000	Fixed Assets	18,00,000	24,00,000
Capital Reserve	–	1,00,000	Investments	4,00,000	3,00,000
General Reserve	8,00,000	5,00,000	Current Assets	7,00,000	8,40,000
P&L A/c.	2,40,000	3,60,000	Preliminary		
12% Debentures	4,00,000	2,00,000	Expenses	1,00,000	60,000
Creditors	1,00,000	1,00,000			
Bills Payable	40,000	80,000			
Provision for Tax	2,20,000	2,60,000			
	30,00,000	36,00,000		30,00,000	36,00,000

Additional Information :

- (1) Rs. 2,40,000 as income tax and Rs. 3,00,000 as dividend were paid during the year.
- (2) The company has sold half of fixed assets in the beginning of the year and has credited the profit to capital reserve account.

- (3) Rs. 2,00,000 were written-off as depreciation on the fixed assets.
- (4) The company has sold the investments of Rs. 2,00,000 for Rs. 1,00,000 during the year.
- (5) One bonus share per two equity shares was issued from general reserve as on 1-7-2017.

Prepare Fund Flow Statement. Show necessary calculations.

OR

- 1 Balance Sheets of Galaxy Ltd. as on 31st March 2017 and 2018 as on 31st March 2018 are as under :

Liabilities	2017	2018	Assets	2017	2018
	Rs.	Rs.		Rs.	Rs.
Eq. share capital			Land-Building	4,32,000	3,60,000
each of Rs. 10	6,30,000	7,83,000	Machines	2,70,000	3,06,000
P&L Allocation A/c.	2,70,000	3,51,000	Patent	18,000	16,200
Depreciation fund	90,000	50,400	Debtors	1,80,000	3,33,000
10% Debentures	3,96,000	3,96,000	Stock	2,70,000	3,09,600
Creditors	4,00,000	4,25,000	Cash/Bank	7,20,000	7,99,200
Bank Overdraft	1,00,000	1,00,000	Discount on		
Bills Payable	30,000	40,500	Debenture	36,000	32,400
Incomes received					
in advance	10,000	10,500			
	19,26,000	21,56,400		19,26,000	21,56,400

Additional Information :

- (1) Current year's profit is Rs. 1,80,000.
- (2) Dividend paid from the profit Rs. 36,000.
- (3) Bonus share allotted from the profit Rs. 63,000.
- (4) Rs. 14,400 transferred to Depreciation fund.
- (5) New share capital issued Rs. 90,000.
- (6) Patent is written off Rs. 1,800.
- (7) Building sold Rs. 25,200 (cost price Rs. 72,000; book value Rs. 18,000)

Prepare Fund Flow Statement by showing required calculations.

2 S.S. Ltd. furnishes following particulars : **20**

Particulars (for the year ended on 31-3-2018)	Rs.
Opening stock	25,000
Closing stock	15,000
Purchases	1,05,000
Sales	1,80,000
Profit on sale of fixed assets (Credited to P&L A/c.)	5,000
Administrative expenses	23,000
Selling and distribution expenses	10,000
Financial expenses	2,000

Balance Sheet as on 31-3-2018

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Eq. share capital		Land-Building	50,000
(each of Rs. 10)	50,000	Plant-Machinery	20,000
General Reserve	40,000	Plant-Machinery	20,000
P&L A/c.	15,000	Stock	15,000
Creditors	12,000	Debtors	20,000
Bills Payable	8,000	Bills Receivable	5,000
		Bank	15,000
	1,25,000		1,25,000

From the above information find out following ratios :

- (1) Gross Profit Ratio
- (2) Net Profit Ratio
- (3) Operating Ratio
- (4) Current Ratio
- (5) Liquid Ratio
- (6) Stock turnover ratio
- (7) Debtors turnover ratio
- (8) Return on capital employed ratio (as per net profit).

OR

2 Balance sheet of National Limited as on 31-3-2018 is **20**

as under :

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Eq. share capital	5,00,000	Fixed Assets	8,75,000
10% pref. share capital	2,50,000	Current assets	3,75,000
10% Debentures	75,000	Fictitious assets	25,000
10% Long term loan	50,000		
Retained earnings	1,25,000		
Current liabilities and provisions	2,75,000		
	12,75,000		12,75,000

Other additional information :

- (1) Opening stock Rs. 92,500 and closing stock Rs. 75,000.
- (2) Net profit after 60% tax provision Rs. 1,25,000.
- (3) Credit sales is $1\frac{1}{2}$ times of cash sales.
- (4) Stock turnover ratio is 10.
- (5) Debtors and Bills receivable are 1/3 portion of current assets.
- (6) Gross profit ratio is 33%.

From the above particulars, calculate following ratios :

- (1) Net Profit Ratio
- (2) Operating Ratio
- (3) Debtors Ratio (360 days for a year)
- (4) Rate of return on capital employed
- (5) Rate of return on shareholder's fund
- (6) Rate of return on equity capital
- (7) Ownership ratio
- (8) Gearing ratio (on basis of long term liabilities)

3 Following is the information of sales and profit of Sanam **15**

Company :

Year = 2016-17 : Sales Rs. 6,40,000; Profit Rs. 64,000

Year = 2017-18 : Sales Rs. 7,00,000; Profit Rs. 82,000

From the above information find out :

- (1) Profit volume ratio
- (2) Fixed expenses
- (3) Break even point (Rs.)
- (4) Find out sales value to earn profit of Rs. 72,000.
- (5) Amount of contribution when sales is Rs. 5,50,000.

OR

3 CNC products presently functioning at 80% production **15**

capacity. Company's annual production capacity at 100% is 50,000 CNC units. This product sells at Rs. 220 per unit in local market. Following is the production cost structure of it :

Direct raw materials	:	Rs. 90.00	
Direct wages	:	Rs. 32.00	
Overheads :			
Fixed	:	Rs. 42	
Variable	:	Rs. <u>18</u>	<u>Rs. 60.00</u>
Total Cost			Rs. 182.00

An exporter has placed a proposal to purchase 8,000 CNC product units at the rate of Rs. 175 per unit to the company. You are requested to advise the management that out of the following which option is proper ?

- (1) Whether company should accept the above offer ?
- (2) If offer is for 16,000 CNC products, what will be your suggestion ?

4 'X' Company's following particulars are furnished : **15**

Per unit direct variable cost.....	Rs. 25
Per unit sales price.....	Rs. 40
Profit acquired by the company	Rs. 5,00,000
Fixed expenses recovered	Rs. 2,50,000

Following recommendations are received to company on basis of market analysis :

Option	Changes in sales price	Changes in Sales Units
x	2.5% decrease	4% increase
y	2.5% increase	2% decrease
z	5% decrease	8% increase

Suggest price option by evaluating alternatives on basis of profitability.

OR

- 4 (a) Write a note on Management Accounting – Meaning and scope. 7
- (b) Discuss the difference between Management Accounting and Financial Accounting. 8